

www.hrw.org

Committee to Protect Journalists

REPORTERS SANS FRONTIERES

POUR LA LIBERTE DE L'INFORMATION

19. septembar 2016.

Milo Đukanović
Premijer Crne Gore
Karađorđeva bb
81000 Podgorica
Crna Gora

Telefaks: +382 (20) 242 329

Poštovani premijeru Đukanović:

Human Rights Watch, Komitet za zaštitu novinara i Reporteri bez granica ovim zajednički pismeno protestuju protiv produženog pritvora u periodu čekanja na sudski proces i sudskog gonjenja slobodnog novinara iz Crne Gore Jove Martinovića, čime se, mi smatramo, krše njegova prava na slobodu i regularan proces, a zanemaruju obaveze Crne Gore u smislu poštivanja slobode štampe.

Mi pozivamo nadležne vlasti da Martinovića puste odmah na slobodu i da njegovom advokatu obezbijede sve dokaze kojima ga terete. Kako je objašnjeno u donjem tekstu, mi smo ozbiljno zabrinuti po pitanju toga da su istraga i optužbe kojima se Martinović tereti motivisani njegovim

novinarskim radom a ne kriminalnim postupanjem s njegove strane, te bi se od njih kao takvih trebalo odustati. Ako tužilac bude ustrajao po pitanju optužbi sve do suđenja, od osnovne je važnosti da to suđenje bude u skladu s međunarodnim standardima, uključujući tu i prava utjelovljena u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima.

Martinović je pritvoren 22. oktobra 2015. zbog sumnje da je uzeo udjela u jednom lancu za šverc drogom, do okončanja istrage protiv njega i još 17 osumnjičenih lica. Dana 8. aprila, nakon skoro pola godine provedenih u zatvoru, Kancelarija specijalnog tužioca podigla je optužnicu protiv Martinovića i još 13 lica. Datum za suđenje do danas još uvijek nije određen.

Dva specijalna zahtjeva od strane Martinovićevog advokata da se njegov klijent pusti na slobodu uz kauciju odbačena su, a zadnji je bio 9. septembra, iako vlasti nisu pružile nikakvih detaljnih objašnjenja za to odbacivanje.

Iz Evropskog suda za ljudska prava, čije su presude obavezujuće za Crnu Goru, opetovano je pojašnjavano da bi pravosudni organi trebali donositi odluke o pritvoru pred suđenje na osnovu dokaza o konkretnim činjenicama i ličnim okolnostima vezanim za optuženog, te da se ne mogu oslanjati na „opšte i apstraktne“ razloge. U slučaju Martinovića, mi smatramo da organi vlasti nisu ponudili konkretne činjenice niti okolnosti kojima bi se opravdao njegov kontinuirani pritvor, te da bi se on stoga trebao pustiti na slobodu dok čeka na suđenje, a i u toku suđenja.

Kad su u pitanju stvari kojima se optuženi tereti, tužilac tvrdi da je Martinović počinjavao krivična djela posredovanjem u sastanku između kupca i prodavca narkotika, te instalacijom aplikacije za komunikaciju Viber (popularna i često korištena aplikacija) – na telefon navodnog vođe bande Duška Martinovića (nije u srodstvu sa novinarom). Jovo Martinović poriče te optužbe i sa svojim advokatom je objasnio tužiocu da je njegov kontakt sa Duškom Martinovićem i drugim navodnim kriminalcima bio isključivo u kontekstu njegovog novinarskog posla.

Tokom proteklih 15 godina, Martinović je pravio opširne istraživačke izvještaje o korupciji, kriminalu i ratnim zločinima, uspostavljajući izvore među kriminalnim organizacijama. On je sarađivao sa širokom lepezom međunarodnih medija i između ostalih slao priloge u vidu izvještaja i istraživanja za časopise *The Economist*, *Newsday*, *Global Post*, *The Financial Times*, te za medijsku grupaciju VICE.

Martinović je 2014. godine sarađivao sa grupacijom VICE na jednoj dokumentarnoj seriji o bandi koja se bavi krađom dragulja, pod nazivom Pink Panter, čiji je Duško Martinović član. U vrijeme hapšenja, on je provodio istraživanje za francusku produkciju kompaniju CAPA Presse u svrhu jednog dokumentarnog filma (*La route de la Kalashnikov – „Put kalašnjikova“*) o švercu oružja sa Balkana u Zapadnu Evropu, koji je naknadno emitovan na francuskom televizijskom kanalu Canal+.

Međunarodni novinari koji saraduju sa Martinovićem daju potvrdu o njegovom integritetu i profesionalnosti. Oni posebno ukazuju na to koliko je on vješt kad je u pitanju uspostava direktnih izvora u kriminalnim organizacijama.

Dana 19. aprila 2016. godine Komitet za zaštitu novinara vam je poslao [dopis](#) u kome se izražava duboka zabrinutost zbog prekomjerno dugotrajnog pritvora Martinovića bez optužnice do 8. aprila te zbog neprikazivanja dokaza kojima se on tereti njemu i njegovom advokatu. U tom dopisu međunarodni novinari garantovali su za Martinovićev karakter. 22. aprila 2016, Reporteri bez granica objavili su [izjavu](#) o Martinoviću u kojoj se osuđuje njegov dugotrajni pritvor.

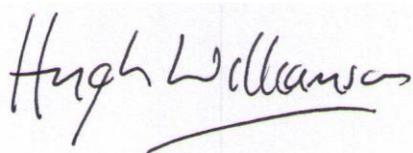
Danas, nakon jedanaest mjeseci pritvora, pet mjeseci nakon podizanja optužnice, jedini dokaz koji je tužilac obezbijedio Martinoviću su izjave dvojice njegovih suoptuženih, koji izgleda saraduju s vlastima u zamjenu za smanjenje kazne. U augustu mjesecu dnevnik *Vijesti* objavio je niz članaka u kojima se tvrdi da je specijalna tužiteljica Mira Samardžić primijenila pritisak na Duška Martinovića da Jovu Martinovića umiješa u krivična djela koja on nije počinio.

Gospodine premijeru, mi smo zabrinuti zbog dugotrajnog pritvora u kom se nalazi Jovo Martinović, te time da je tužilaštvo motivirano njegovim radom kao istraživačkog novinara, a ne da postupa u reakciji na navodno krivično djelo. Time bi se pokazalo nepoštovanje obaveza Crne Gore u smislu poštivanja i zaštite medijskih sloboda. Pored toga, Kopenhagenski kriteriji koji se primjenjuju na države koje su u pregovorima za članstvo u Evropskoj Uniji uključuju poštivanje slobode štampe.

Ako je tužilaštvo prikupilo istražne dokaza protiv Martinovića, mi relevantne organe vlasti pozivamo da obezbijede puni pristup tim dokazima Martinoviću i njegovim pravnim zastupnicima, tako da oni mogu pripremiti njegovu pravnu odbranu. Mi pozivamo i na to da se Martinović pusti na slobodu dok se ne donese presuda u njegovom sudskom procesu.

Hvala Vam na pažnji u ovom važnom predmetu, a mi rado očekujemo Vaš odgovor.

S poštovanjem,

Hugh Williamson, direktor za Evropu i Centralnu Aziju, Human Rights Watch

Joel Simon, izvršni direktor, Komitet za zaštitu novinara

Christophe Deloire, generalni sekretar, Reporteri bez granica

CC:

Pomoćnik generalnog sekretara NATO-a za političke poslove i sigurnosnu politiku, ambasador Alejandro Alvargonzález

Šef Misije Crne Gore pri NATO-u, ambasadorica Vesko Garčević

Visoka predstavnica Evropske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, te potpredsjednica Evropske komisije Federica Mogherini

Evropski komesar za proširenje i evropsku dobrosusjedsku politiku Johannes Hahn

Generalni direktor za proširenje Evropske komisije Christian Danielsson

Specijalni predstavnik Evropske Unije za ljudska prava Stavros Lambrinidis

Šef Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori Aivo Orav

Šef Misije Crne Gore u Evropskoj Uniji Ivan D. Leković

Komesar za ljudska prava Savjeta Evrope Nils Muižnieks

Predstavnica OSCE-a za slobodu medija Dunja Mijatović

Ambasador Crne Gore u Sjedinjenim Državama Srđan Darmanović

Ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori Margaret Uyehara

Ambasador Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori Hans Günther Mattern

Ambasadorica Francuske u Crnoj Gori Véronique Brumeaux